



KINDA LANDSKAPSFÖRENING

”Miljöförvaltningens förslag om
Naturvårdsprogram för **Kinda Kommun**
hamnar mellan Rio- och
Landskapskonventionen.

- ’HÅLLBAR UTVECKLING : 2010’ kräver en
fördjupning.”

REMISSYTTRANDE

YRKANDEN

”It is now evident that – as with the conservation of biodiversity – the landscapes of Europe are under threat from agriculture, trade, climate change and insensitive development, all of which require an international policy response”

Så skriver professor Adrian Phillips CBE, en av huvudtalarna vid Riksantikvarieämbetets inför den stora konferens om den Europeiska Landskapskonventionen, november 2006, som nu implementeras i Sverige. Redan i början av året fick Östergötlands län regeringens uppdrag (prop 2004/05:150) att utarbeta en regional landskapsstrategi, som ett av sju pilotlän för Konventionens implementering. Naturvårdsverket stöder som bekant ***Eklandskapet i Östergötland***, där även Kinda Kommun ingår med rika eklokaler.

Att mycket, viktigt, sker på landskapsområdet just nu är huvudanledningen till detta något utförliga remissyttrande. Landskapet är nu allt snabbare på väg in i politiken, något

som ett naturvårdsprogram med ambitionen att vara normalt uppdaterad, naturligtvis måste ta stor hänsyn till.

Ett annat viktigt skäl är Sveriges redan påbörjade planering inför vårt EU-ordförandeskap 2009 där såväl klimat, biologisk mångfald som hållbar utveckling enligt Naturvårdsverkets förslag är tänkta att stå i fokus.

Kinda Kommuns förslag till **Naturvårdsprogram** anges ha till syfte att "Naturvårdsprogrammet används som en del av nuvarande översiktsplan.." något som även sägs vara ett ansvar för "alla nämnder och förvaltningar" ((6.5. Fysisk planering) . Detta är stora, ja, lite grandiosa ambitioner med väldigt stor påverkan för en liten kommun - dessutom en kommun som uppvisar vissa problem med att lissabonprocessens mål om **miljömässig, social och ekonomisk integration före år 2010** – avspeglat i kommunens dessvärre fortsatt negativa befolkningsutveckling

KLF vill först påpeka att Kinda Kommuns förslag till Naturvårdsprogram i princip helt stöder sig på **Konventionen om biologisk mångfald (Rio-)**, som Sverige undertecknade 1993. Den i KLF:s yttrande här ovan nämnda **Europeiska Landskapskonventionen** är från år 2000. Där den förra sätter biologisk mångfald i centrum utgår den senare från ett landskapsperspektiv där människan står i centrum. Hela 25 europeiska länder har redan ratificerat den, inklusive våra tre grannländer. Sverige tycks nu äntligen, för vår del senast konfirmerat av dåvarande kulturminister Pagrotsky i augusti, vara på god väg att ratificera. Information om Landskapskonventionen finns idag tillgänglig på flera håll. Särskilt har kommunens ledning liksom dess planeringssekreterare, miljöchef och planeringsansvariga och inte minst dess demokratiberedning i flera år hållits löpande underrättad om denna, bl a av undertecknad. För att Kinda Kommun ska anta ett fullt ut aktuellt program är därför vårt huvudyrkande:

- att denna för såväl miljö som fysisk planering/utveckling så väsentliga nya konvention, ELK, redan nu arbetas in i programmet, i all synnerhet som detta föreslås gälla ända fram till 2011 (6.3 Omfattning). Detta är en lång tid i en föränderlig tid...

Som en följd av vårt huvudsakliga yrkande, yrkar vi även på att

- Naturvårdsprogrammet redan nu, istället för att det "används som en del av nuvarande översiktsplan" (6.5 Fysisk planering) redan nu läggs in i en tydlig **landskapsstrategi för Kinda Kommun** – en strategi som då givetvis bör ha uttalad koppling till länets ekologiska landskapsplaner och regionala landskapsstrategi utifrån den Europeiska landskapskonventionen (Se Naturvårdsverkets hemsida: Landskapskonventionen/Landskapsstrategier/ eller vår hemsida).

Det är mycket sannolikt att programmet, hur det än slutgiltigt utformas, starkt kommer att påverka hela den kommunala utvecklingen även inom till naturvården angränsande områden som byggnation, infrastruktur och kultur – allesammans vitala för en kommuns samlade attraktivitet ifråga om bl a bosättning, turism, företagande. Därför yrkar vi slutligen på att:

- Målen ifråga om ett nytt landskaps- och naturvårdsprogram för Kinda Kommun framträder tydligt inom ramen för lissabonprocessen (Se mer nedan samt avslutande grafik).

ÖKAD LÄSBARHET - FÖR ALLA!

Mycket är gediget och verkar väl utarbetat i förslaget. Utställningens fotomaterial är t ex helt beundransvärt. Men med tanke på dokumentets kommande betydelse i den kommunala utvecklingen, och inte minst med tanke på att programmet föreslås läggas ut på kommunens hemsida, tror vi det är viktigt att öka läsbarheten en del, och då inte bara för politiker och tjänstemän utan även för alla medborgare, upplysta och mindre upplysta. **Den demokratiska aspekten är framträdande i Landskapskonventionen.** Lämpligt vore därför, tror vi, om programmet för större överskådlighet kunde hålla isär **konventioner, lagtexter och åtgärdsprogram** å ena sidan, och den mer beskrivande delen om **Naturen i Kinda Kommun** å den andra.

Det är viktigt att läsaren tidigt får klart för sig vilka internationella konventioner som gäller och som Sverige har ratificerat, undertecknat, samt är på väg att ratificera. Även FN:s handlingsprogram Agenda 21 bör nämnas mer och tidigt, eftersom en svensk **hållbar utveckling** ju är det övergripande mål som även naturvårdsarbetet i Kinda Kommun ingår i. Denna information bör komma först så att läsaren själv har möjlighet att sätta in de olika beslutsunderlagen i ett begripligt sammanhang:

Börja t ex med de Internationella målen, punkt 5.1, beskriv därefter Konventionen om biologisk mångfald och Landskapskonventionen på ett sätt som visar att båda förutsätter varandra: naturen kan inte tänkas utan det landskap människan har format och den kultur hon där har byggt upp, etc. Framför allt är det viktigt att Konventionen för Biologisk mångfald från 1992 inte tillåts få orimligt stor plats i förhållande till den lika viktiga och mer aktuella information i Landskapskonventionen. Banta 2.1 och 2.4-2.7 om vikten av biologisk mångfald.

Tag därefter upp Sveriges nationella mål, punkt 5.2, och inte minst regionala mål, punkt 5.3, där Östergötlands nu pågående viktiga försök med **regionala landskapsstrategier och Eklandskapet** bör beskrivas utförligt och konsekvenserna/möjligheterna för Kinda och Kindaborna tydligt framkomma. Kindas mål för naturvård och landskap utifrån den kunskap som finns på högre nivåer bör in här. Observera att de nationella miljömålen nu beskrivs onödigt utförligt på två ställen. Förklara gärna hur det nytillkomna **16 miljömålet** med sin betoning av att "människor ska ha tillgång till en rik natur- och kulturmiljö" faktiskt bildar övergång mellan de två konventionerna redan i dag.

Den detaljerade informationen under punkt 3, Naturvården i lagstiftningen skulle med fördel kunna kortas ner och sättas in i på olika lämpliga platser, detta för att underlätta för läsaren att först se vilka möjligheter och begränsningar själva lagstiftningen ger och därefter naturligt koppla över till det föreslagna **Åtgärdsprogrammet**. Detta behöver breddas. Bl a behöver den föreslagna tjänsten, som man vill ska tillsättas även ha en tydlig landskapsprofil; det räcker knappast med företrädesvis ekologisk inriktning på

denna post (landscapsarkitekt? Stadsarkitekt med regionalt mandat?). I flera av åtgärderna framstår det även som minst sagt ogenomtänkt att inte Kultur- och fritidsnämnden är den naturligt ansvariga nämnden tillsammans med Miljö, bygg- och räddningsnämnd, m fl.

TÄNK REGIONALT: NATURVÅRDEN I KINDA KOMMUN MÅSTE HA SAMMA AMBITIONER SOM LÄNET – OCH SYNLIGGÖRA DESSA FÖR MEDBORGARNA!

Kapitel 4, **Naturen i Kinda kommun** föreslås komma i en avdelning för sig. Detta för att ambitionerna och regelverken på internationell, nationell och regional nivå ska stå klara för alla och envar. Med tanke på att kommunen har vissa väl kända och i massmedia ofta debatterade problem vad gäller infrastruktur, bebyggelse, kulturarv och möjligheter för turism, lokalt småföretagande, m m, vore det verkligen önskvärt att dessa aspekter berördes mer, vid sidan av de nu väl beskrivna geologiska förutsättningarna. Till exempel diskuteras ju redan idag högst vägande ting för Kinda Kommuns attraktivitetsförmåga som integrationen av natur och kultur i ”Kvarteret Vråken i Kisa samhälle”, liksom i projektet Kölefors Vaddfabrik. Dessa projekt skulle sannolikt redan idag kunna få stöd av ett samlat landskaps- och naturvårdsprogram.

SAMMANFATTNINGSVIS

Redan i 1.1 (Motiv) nämner förslaget att: *”Miljö- och naturvårdsaspekterna har förstärkts i plan- och bygglagen och den fysiska planeringen har blivit ett allt viktigare instrument i miljöarbetet”*. Detta faktum tillsammans med det kortfattade konstaterandet att Länsstyrelsens tidigare naturvårdsplan *”Natur- och kulturmiljöer i Östergötland”*, 1983, nu har blivit inaktuell visar, som vi här har pekat på, att det föreslagna programmet, trots rätt ensidig inriktning på enbart BM, ändå har ambitionen att även täcka in såpass viktiga områden som fysisk planering och kultur: *”Kulturmiljöer ingår inte i Naturvårdsprogrammet, annat än om de ligger inom ett beskrivet naturområde, då de kan omnämnas”* (1.5 Definitioner)! Idag, med ”Arthurs tobak” som nyligen skorrande väckarklocka, torde de flesta inse att natur&kultur är lika viktiga ur ett kommunalt utvecklingsperspektiv! En översiktsplans främsta uppgift idag torde vara attraktiviteten.

Vi avslutar som vi började med den nu Sverigeaktuelle prof Adrin Phillips, CBE, nu i Sverige för att diskutera med bl a representanter för den nya regeringen Landskapskonventionen, om vilken han skriver (www.raa.se) :

*”the treaty will not have the kind of allegedly intrusive or regulatory impact of an EC Directive. While some see this as a weakness, in reality the more **gentle** approach that the European Landscape Convention incorporates, with its emphasis on encouraging higher standards of landscape protection, management and planning nationally, is much more suited to work in this field.”*

OM OSS

Kinda Landskapsförening är en lobbyorganisation som utgår från Eva Salevids internationella arbete och erfarenheter, här fräst av en kort studieperiod på Europarådets Avdelning för Fysisk planering och landskap (2004), vilket gett oss en ringa men dock kunskap.

Under sommaren 2006 genomförde samma Kindabaserade förening ett seminarium i Linköping om regionutveckling, tillväxt, landskap. Resultatet av detta och övrigt arbete utfört i politisk form under mandatperioden finns redovisat på vår hemsida: <http://www.landscapecitizens.se>

Tilläggas skall att vi fullgjort denna medborgerliga rättighet - och skyldighet (=remissyttrandet) – dessvärre utan tillräcklig avisering av vilka tidsramar som gällt. Telefonsamtal med Yngve Blomberg, miljöförvaltningen och Mona Ljungkvist, biblioteksfilialen i Horn, gav dock lugnande besked om att remisstiden utsträckts till november 2006.

Horn, den 26 november

Eva Salevid,

Ordförande i KLF, Ledamot i Kultur & fritidsnämnd samt Demokratiberedning i

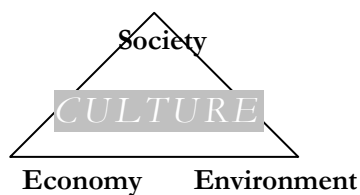
Kinda Kommun 2003-06

”/.../Människor skall ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö, med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd./ .../”

Ur 16:e Miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv

”/.../Arbetet med att ta till vara kulturarvet och säkerställa en framtida god kulturmiljö kan inte begränsas till en kommunal sektor som exempelvis kulturnämnden och/eller byggnadsnämnden. Det är en fråga för kommunledningen och berör hela den kommunala verksamheten. För att bli framgångsrikt måste arbetet bygga på en vision och en samsyn som genomsyrar hela kommunen. Det måste finnas en gemensam vilja att slå vakt om kulturvärden och att arbeta för det i vid mening goda lokalsambället/ .../”

Ur Linköpings Tidning-Kindaposten, Debatt/Pia Gunnarsson Walli, Kisa, det svenska rivningsraseriets sista utpost – Rädda gamla ”Arthur’s tobak”, den 8 november 2006.



Figur från Kinda Landskapsförenings Rapport *The Role of Training*, se hemsida.

